

RUIS

MAART 2010 - 57

MAANDELIJKE KRANT ROND NIEUWE (POP)MUZIEK
EEN GRATIS UITGAVE VAN KRAAKVZW
WWW.KRAAK.NET | MOLENAARSSTRAAT 111 B 05 B-9000 GENT

Michael Northam is geen onbekende in de wereld van de geluidskunst. Al twee decennia werkt hij consistent verder aan zijn "acousmatische landschappen" en "sound actions". Een eerlijk interview.

"Wij luisteren te veel met ons hoofd"

TEKST: Dave Driesmans

Michael, hoe ben jij in Europa verzeild geraakt? Was je de Amerikaanse cultuur beu?

"Waar ik woonde, voelde ik me vaak een buitenlander. Ik ben opgegroeid ten westen van Indianapolis, en ik voelde me er vervreemd van de cultuur en de mensen. Ik dacht dat dat gevoel weg zou ebben wanneer ik opgroeide. Maar het werd enkel erger. Op een schoolreis naar Europa, ik was toen nog geen 15, ervoer ik dat continent als mijn ding. Toen ik terug kwam groeide de frustratie over mijn thuisland. Ik wou zo ver mogelijk weg. Later, toen ik meer betrokken raakte bij de undergroundkunst-beweging, voelde ik ook veel voor het sociaal-radical, wat toen in Europa veel meer leefde. In de jaren negentig had ik eigenlijk een dubbel leven: zes maanden Amerika, zes maanden Europa. Ik wilde me wel vestigen in één continent, maar het was moeilijk om een balans te vinden tussen de rijke natuur in West-Amerika en de cultuur van Europa. Er waren toen heel weinig mensen in Amerika met dezelfde interesses als ik. Vandaag is er veel meer voeling met nieuwe muziek. In Europa ervoer ik een zekere traditie en kon ik ook gemakkelijk touren en shows opzetten. In Amerika voelde ik me vaak een grote vis in een klein tank. Moeilijk uit te leggen, maar ik vond dat er vaak een "scene" gefantaseerd werd rond enkele vrienden. Het is ook erg moeilijk om er te overleven, want er is geen sociaal vangnet, dus ook de undergroundmuziek hangt vast aan mensen met centen. Ik ga soms nog terug naar Amerika hoor, maar ik leef er als een heremiet in de natuur. Opvallend is trouwens dat veel van de interessantste Amerikaanse muzikanten exact hetzelfde doen. Ik vind dat Europa meer open staat voor alle soorten sociale situaties en dat ik er meer leer van mensen. Maar dat wil niet zeggen dat ik het hier makkelijker heb om te overleven van mijn muziek. Integendeel."

Waar ben je vandaag vooral mee bezig?

"Ik probeer al jaren traditionele instrumenten en live *playing* te incorporeren in mijn werk. Bijna vijftien jaar lang focuste ik me op het maken van *non-human*-muziek. Vandaag zie ik echter meer en meer potentieel in tonale en microtonale frequenties. Die zijn vaak rijker dan zuiver atonale muziek. Het is vaak een strijd tussen de ideeën die ik heb rond muziek en de ervaring en de perceptie van het uiteindelijke geluid op de luisteraar. Dat loopt een beetje samen met mijn vernieuwde interesse in folk en traditionele muziek. Ik heb nooit in een groep gespeeld en het blijft dus een beetje een zoektocht en een proces. Ik speel al jaren op bamboefluiten zoals de bansuri en shakuhachi en

hou er van om die op plekken boven te halen en daar dan een soort fieldrecording mee te maken. Voor velen is die combinatie shockerend. Toen ik in maart vorig jaar naar Berlijn verhuisde, ben ik verschillende keren uitgescholden voor hippie. Men verwacht van mij nog altijd strikt experimentele industrial. Ik ben niet zeker waar die strikte concepten ontstaan bij de mensen. Maar ik ga verder en probeer beter te leren spelen. Het komt erop neer dat ik vandaag op zoek ben naar de connectie tussen het luisteren naar fieldrecordings en mijn groeiende fascinatie voor songstructuren."

Wat is de beste omgeving om je muziek te beluisteren?

"Publieke evenementen zijn vaak te koud en afstandelijk voor mijn muziek. Het gaat er ook te formeel aan toe. Ik droom van performances in een intieme setting. Net daarom zijn albums een goed formaat: vaak is thuis de ideale omgeving. Ik heb het gevoel dat mijn werk altijd bedoeld is als een soort functioneel middel voor creativiteit. Ik hou helemaal niet van het gevoel dat mijn muziek gebruikt wordt als entertainment. Passief entertainment, ik gruwel al als ik er aan denk. Je moet je vooroordelen aan de kant durven zetten, je moet je aandacht vestigen op de muziek en luisteren. Ik ervaar te veel vooroordelen, zeker binnen scenes. Eens een zekere stijl gedefinieerd is en je daarmee geïdentificeerd wordt, luisteren mensen niet meer met een open geest."

Vind je dat de manier van luisteren naar muziek anders is dan het luisteren naar andere zaken?

"Niet noodzakelijk, hoewel muziek een soort sonische "rasa" creëert, wat in de Indische cultuur betekent dat er een bepaalde "smaak" of "gemoedstoestand" bij hoort. Ik verdiep me daar meer en meer in. Na me jaren te focussen op fieldrecordings begin ik me te realiseren dat tonale relaties efficiënter zijn om mensen te beroeren dan puur geluid. Tonale muziek of muziek gespeeld door muzikanten is iets waar je makkelijker mee communiceert. Het ruwe geluid van de natuur is in India de "rasa" van de leegte. Maar natuurlijk zitten daartussen allerlei variaties die ik maar al te graag aanboor."

Je vertelde me ooit dat je voor een geluidskunstmagazine werkte. Kun je daar iets meer over vertellen?

"Rond 1989 verhuisde ik van Indianapolis naar Austin, Texas. Om de hoek woonde Daniel Plunkett, die ik jaren geleden leerde kennen toen ik bij hem het zine ND bestelde. Toevallig

deed ik toen ook een interim job in een fotokopiewinkel en dat bleek natuurlijk handig te zijn. Ik heb Daniel geholpen met al het grafische werk en organiseerde samen met hem ook ND-avonden. De slagzin was "contact-exchange-document", omdat we antwoordden op de platen en tapes die we kregen en anderen probeerden te informeren. Later begon ik veel te reizen en deed ik ook interviews met artiesten die ik bezocht. ND is erg belangrijk voor mij geweest: ik heb er veel interessante mensen door ontmoet."

Je reisde vaak naar Azië. Wat was de impact van die reizen op je werk?

"Ik reisde voor het eerst naar Azië in 1998. Na een tour in Europa besliste ik spontaan om naar Nepal te vliegen. Het was mijn eerste aanraking met een niet-monotheïstische cultuur en het land heeft een grote indruk op me gemaakt. In 2006 werd ik uitgenodigd om deel te nemen aan een residentie en zo bevond ik me plots op een vliegtuig naar India. Het werd een harde confrontatie. Recent heb ik ook de Dhruvad Mela (een vijfdaags muziekfestival, n.v.d.r.) in Varanasi bezocht en ben ik enkele weken bij de Gundecha Brothers in de leer gegaan. Ik wil eigenlijk zo snel mogelijk teruggaan. Niet onbelangrijk in de Aziatische context zijn de samenwerkingsverbanden: Seijiro Murayama of Sachiyo Honda en Kodama, de groep met Hitoshi Kojo. Via muziek kunnen communiceren met hen was heel leerrijk. Ik heb een kant van mezelf leren kennen waarvan ik niet wist dat ze bestond. Aziaten communiceren gewoon helemaal anders. Ze luisteren met hun hele lichaam, en wij vooral met ons hoofd. Mijn interesse in Azië loopt ook parallel met mijn groeiende interesse in traditionele instrumenten en is ook de voornaamste reden waarom mijn esthetische keuzes zo veranderen momenteel. *An acceptance and celebration of the formless as the mother of all that I do!*"

Vind je scheming (vert: veelal geheime plannen om iets in je eigen voordeel te bekomen) **een groot probleem worden in de geluidskunstscene? Denk je dat dat komt omdat er meer budget is dan voordien?**

"Het is eerder een algemene ziekte in de maatschappij aan het worden, maar misschien manifesteert het zich duidelijker in de kunst- en muziekwereld. Ik denk dat het een bijproduct of effect is van het steeds commercialiseren van alles. Ook de underground ontsnapt hier niet aan. Wanneer meer en meer mensen zich bewust worden van de vele muziekniches, dan wordt het gevecht om een bepaalde positie ook heviger, om er vervolgens bekendheid uit te halen. Misschien is het te wijten aan de over-the-topdocumentatie door alle blogs en sociale netwerken die ontstaan. De makkelijkheid waarmee jonge mensen hun activiteiten publiek kunnen maken betekent ironisch genoeg de dood van het netwerken. Een tijd geleden was het nog erg boeiend om iemand gelijkgestemd te vinden, iemand die naar dezelfde muziek luistert of dezelfde interesses heeft. Het draait niet langer rond de connectie die je hebt met een bepaalde familie - zoals het delen van je muziekvondsten. Maar vandaag zijn het eerder clanstructuren waarbij je mee moet betalen wil je een stukje van de taart krijgen. Misschien is dat altijd zo geweest, maar meer dan ooit moet je op de "juiste" manier presenteren. Het belang van woordenschat en de aanwezigheid op die of die plek wordt opgeblazen. Het is een vreemd dilemma, net nu er een ongelofelijke explosie aan kunstvormen is. Maar voor mij persoonlijk blijft het simpelweg draaien rond vriendschap, plezier en vertrouwen."

**COURTISANE FESTIVAL
CONCERTEN**

WITTE ZAAL, GENT

Zon 14 maart 2010
ONEOHTRIX POINT NEVER,
NO FUN ACID (CARLOS GIFFONI)

Woe 17 maart 2010, Witte Zaal, Gent
PETER JACQUEMYN, ERIC THIELEMANS,
MAURO PAWLOWSKI TRIO

VOORUIT DOMZAAL, GENT

do 18 maart 2010
NIGHT VISION
PAUL CLIPSON & WILLIAM FOWLER
COLLINS, PIETER GEENEN, PHANTOM
LIMB & EARTH'S HYPNAGOGIA, ...

vr 19 maart 2010
SURFACE TENSION
PAUL ABBOTT, SEYMOUR WRIGHT & ROSS
LAMBERT, DOMINIQUE PETITGAND, ...

Q-O₂

**workspace for
experimental music
and soundart**

20 / 03 / 10, 20:30, Q-02

**Olivier Toulemonde -Agnès Palier -
Jack Wright** (FR/US)

+ **HOQUETS (McCloud Zicmuse -François
Schulz -Maxime Lê Hùng)** (US/FR/B)
+ **New Space Warming Party**

25 / 03 / 10, 20:30, Q-02

Felicia Atkinson (FR)
+ **Annette Krebs** (DE)

01 / 04 / 10, 20:30, Beursschouwburg

Sylvain Chauveau -Pierre Gerard (FR/B)
Taku Unami -Annette Krebs (JP/DE)

NEW ADDRESS: Koolmijnenkaai 30-34,
Brussels, www.q-o2.be

met steun van de Vlaamse Overheid en VGC